

> Retouradres

Adviesraad Internationale Vraagstukken
t.a.v. prof. mr. A.G. Koenders
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage

**Ministerie van
Buitenlandse Zaken**
Hoofddirectie Postennet

Contactpersoon
HDPN@minbuza.nl

Onze referentie
BZ2523168

Datum 12 januari 2026
Betreft Adviesaanvraag Nederlands postennet: internationale slagkracht in een nieuwe geopolitieke werkelijkheid

Geachte heer Koenders,

We leven in de overgangsfase naar een andere geopolitieke werkelijkheid. Nederland wordt geconfronteerd met grote uitdagingen: onveiligheid en oorlog aan de randen van Europa, versterking van autocratieën, verharding van het handelsklimaat en migratiestromen. Fragmentatie van de internationale orde maken de verhoudingen onvoorspelbaar. Afnemende invloed van multilaterale instellingen heeft een impact op stabiliteit. Conflicten verspreiden zich via hybride oorlogsvoering sneller en zijn minder afgebakend. Digitalisering en technologie maken informatie sneller beschikbaar maar ook meer diffuus. Veel van deze problemen hangen nauw met elkaar samen en versterken elkaar.

Nederland investeert stevig in haar veiligheid en (economische) weerbaarheid. Via diverse adviezen heeft de AIV recent geadviseerd over een effectieve Nederlandse respons. T.a.v. de Oekraïne-oorlog. Over de noodzaak te investeren in Europese eenheid en kracht. Over een herijking van de trans-Atlantische veiligheidsrelatie. En over de verhouding tot het mondiale Zuiden. Om deze en andere Nederlandse belangen internationaal effectief te behartigen, is een adequaat en slagvaardig postennet essentieel.

Vanaf 2010 is het postennet, als gevolg van taakstellingen en intensiveringen, eerst gekrompen (Rutte I en II) en daarna versterkt (Rutte III en IV). We staan nu aan de vooravond van de invulling van de taakstelling onder het kabinet Schoof welke in 2029 volledig beslag moet krijgen. Per saldo is daarmee in het postennet in 20 jaar geen groei gerealiseerd maar een golfbeweging met grote fluctuaties in aantal en omvang van posten. Dit te midden van grote mondiale uitdagingen, politieke verschuivingen in het Nederlands bestel en een Nederland wat sterk afhankelijker is van een grilliger buitenland.

Om deze redenen is een gedegen analyse wenselijk over wat deze nieuwe context vraagt van het Nederlandse postennet. De AIV schreef in 2017 al het briefadvies 'De vertegenwoordiging van Nederland in de wereld'. Om uitvoering te kunnen geven aan het vinden van een nieuwe balans tussen welvaart, weerbaarheid en waarden, en van daaruit samen te kunnen werken met internationale spelers die meer transactioneel opereren, is een robuust, effectief postennet immers

essentieel. We moeten pro-actiever onze Rijksbrede belangen behartigen met scherp oog voor wat andere landen van óns willen. Het ministerie van Buitenlandse Zaken is er om te helpen bij deze belangenafweging en het vormgeven van internationale samenwerking. Het postennet levert goed geoutilleerde en professionele Nederlandse diplomatie die snel kan schakelen tussen risico's en kansen voor onze brede veiligheid, ons verdienvermogen en de inzet voor Nederlanders in het buitenland, en ervoor waakt dat onze kernwaarden op het spel worden gezet. Dit vraagt om een geïntegreerde benadering, waarin de verschillende Haagse departementen nauw samenwerken, ook op de vertegenwoordigingen in het buitenland. De Nederlandse ambassades en vertegenwoordigingen in het buitenland zijn immers een Rijksbrede strategische asset, essentieel voor het bereiken van Nederlandse strategische doelen.

Datum
6 oktober 2025

Onze referentie
BZ2520311

Ik vraag de Adviesraad Internationale Vraagstukken om, voortbouwend op uw advies uit 2017, de internationale slagkracht van het Nederlandse postennetwerk nader te beschouwen en zich specifiek te buigen over de volgende vragen:

1. Is het Nederlandse postennet internationaal voldoende stevig gepositioneerd voor de Rijksbrede aanpak van de Nederlandse strategische doelen?
2. Heeft het postennet voldoende diplomatieke slagkracht om de geopolitieke realiteit het hoofd te bieden?
3. Wat vraagt de toegenomen onvoorspelbaarheid van de internationale verhoudingen van de aansturing uit Den Haag?
4. Wat valt er te leren van andere relatief kleine landen die erin slagen om diplomatiek boven hun gewicht te opereren?

Uw advies met betrekking tot bovenstaande vraagstuk zie ik met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
De Minister van Buitenlandse Zaken
van het Koninkrijk der Nederlanden,

D.M. van Weel